

տանէլլիի ու Սեւ ծովուն անցից միջազգային դաշինքը ըննարարուած ըլլալ: Իրերն այնչափ յառաջ գացին մինչև շատ լրագիրք սկսան այս կամ այն տէրութեան յանտանէ Անգղիայի բռնած կամ բռնելու ընթացից մասին չափազանց լրեր հնարել, դնապանագիտական միջամտութիւններ երեւակայել կամ անշնանակ ու սովորական դէպքերու թիւր մեկնութիւններ տալ, որով ոգիներն անսովոր յուզմանց մէջ ձգեցին: Բայց բարեբախտութեամբ քանի մ'օրուան մէջ իրաց բուն վիճակն պաշտօնական կամ կէս պաշտօնական գրութեով յայտնուելով, ողիք հանդարտեցան:

— Օսմանեան տէրութիւնն իւր աշարքը եւ հաւատարիմ մէկ պաշտօնականն եւ Հայ ազգս իւր նշանաւոր եւ մեծամուն մէկ անձը կորոյս: Յակոբ փաշա, Վեհափառ Կայսեր անճնական զանձուն տեսուէր, ամուսն 19ին իրիկունը ձիով պտըտելու միջոցին ձին խրտչելով, այնպիսի կեծրով ինկաւ որ զլուրը վնասելով, քիչ մը ետքը հոգին աւանդեց: — Իրեն յաջորդ դրուեցաւ Միքայէլ էֆ. Փորթուզաւեան:

— Այսմ նման մեծ կորուստ մ'ալ ունեցած է ազգս ի Պարսկաստան: — Եսախընթաց ամուսն մէջ մահականացուն կնքեց՝ Եսրիման խանին, Վիեննայի Պարսից դեսպանին, երեց եղբայրն Ճիանկիր խան Պարսկական պետութեան Արուեստից պաշտօնեայն, որ այնչափ սիրելի էր Վեհափ. Եահին որչափ Յակոբ փաշա Վեհափ. Մուղանին, եւ այնպէս ընդհանուր համակրանք կը վայելէր թէ ազգայնոց եւ թէ օտարաց կողմանէ ինչպէս հանգուցեալ փաշայն: — Եսրիման խան Եահին յատուկ հրաւիրմամբն ամուսն սկիզբները դէպ ի Պարսկաստան ուղեւորեցաւ:

Մէկ մէկուկէս տարիէ վեր Գերմանիոյ կառավարութիւնը կ'ուզէր վերցընել կամ գէթ մեղմացընել այն խիստ օրէնքն որ շատ տարիներէ վեր կը գործածուէր Գաղղիայէն Ալսաս-Լորէն գաւառն անցնող ծանապարհորդաց անցագրին նկատմամբ: Վերջապէս վերջին օրերս յիշեալ կառավարութիւնն այս օրէնքն այնչափ մեղմացուց ու չափաւորեց, որ երկու կողմանք ալ մեծապէս գոհ եղան: Առանձինն Գաղղիա-

ցիք շատ ուրախացան, եւ լրագիրք իսկ սկսան տուել բարեկամական եւ յարգական լեզու բանեցընել Գերմանիոյ Կայսեր վրայ:

Հարաւային Ամերիկայի Չիլէ հասարակագիտութեան մէջ երկայն ժամանակէ վեր արինանհեղ քաղաքային պատերազմ կ'ըլլար: Ժողովրդեան բազմութիւնը Պալմասետա զահերիցուն դէմ ելլելով, բազմաթիւ քանակ մի գումարած նոյն զահերիցուն քանակին հետ շատ անգամ կը զարնուէր: Յառաջուան ճակատները փոփոխ յաջողութեամբ անցնելով եւ եղած հաշտութեան փորձերն անօգուտ մնալով, անցեալ ամսոյն վերջին օրերը տրուած երկու ճակատներուն միմիասին 28ին ճակատուն մէջ զահերիցուն քանակն այնպէս չարաշար յաղթուեցաւ, որ ալ յուսանատեւր Պալմասետա ուզեց փախչիլ: Եւ թէպէտ ի սկզբան լուր տարածուեցաւ թէ փախուստն յաջողած է. սակայն յետոյ իմացուեցաւ թէ այս յոյսն ալ պարապ ելլելով, անժառասկամութեամբ վերջ տուեր է իւր կենաց:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՌԵՍԵՐՍԵՆ

ՄԱՏՆԱԼԳՐԱԿԱՆ — Ստոյն-Կալիսթենայ (Pseudo-Callisthenes) վարդ Նոնքսանդրի ուսումնասիրութիւնը. 289:

ԱՋԳԱՅՐԱԿԱՆ — Մեր առակաց՝ հնդկականաց հետ յարաբերութիւնը. 295: — Ազգային ժողովրդական առածներ Տրապիզոնի կեանքէն քաղուած. 300:

ԹԻՔԱՅՏՈՒԹԻՒՆ — Գրիգորեան տումարը յնդկաբնիկութիւն. 301:

ԳՐԱԿԱՆ — Հայերէն ճեռագիրք Միւնխենի արքունի գրաստն. 307:

ԱՇԽԱՐՀԱՅՐԱԿԱՆ — Սեւանայ լճի աւազանը. 314:

ԲՈՐՈՇԱԿԱՆ

ՄԱՏՆԻԻ ՏԱՄՆՈՒՋԵԾԸ. Գատմական վէպ. 315:

ՇԵՆԻՆՆԵՐ

ՆՈՐԱՆՈՒՐ — Գեղարմի անասուններն արունստական եղանակաւ գոռաւորել. 318:

ՏՆՏԵՄԱՆ — Ատամաքաւոյն դէմ միջոց. 319:

ՄԱՐԱՊԱՆՈՒՐ — Երեւթի գոյն փոփոխականութիւնը. 319:

ՔԱՂԱՔՈՒԿԱՆ ՏԵՍԻՏԻԹԻՒՆ 319:

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ ԵՒ ՊԱՏԱՐԱՆԱՅՈՒ ԽՐԱՐԱԳԻՐ

Կ. ԲԱՓԱՏԵԼ Վ. ՊԱՐԱՆՉ

ՎԻՆԵՆԱ. ՄԻԻԲՐԵՐԵՆԱ ՏՊԱՐԱՆ